

contenta, & expressa, licita tamen, & honesta Apostolica auctoritate tenore presentium perpetuo approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, omnesque, & singulos tam Juris, quam facti, ac quarumcumque solemnitate etiam substantialem, & quoscumque alios defectus, si qui intervenerint in eisdem, etiam si tales sint, vel fuerint, qui in generali sermone non comprehendantur, sed speciali nota, & expressione indigeant, supplemus.

§. 4. Decernentes ea omnia, & singula valida, & efficacia fore, & esse, ac perpetua roboris firmitate subsistere, suosque plenarios, & integros effectus fortiri, nec ullo unquam tempore quovis quæsito colore, vel ingenio retractari, sed ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, ac idem robur habere, & eos quorum interest, illorum omnium effectu, & commodo pacifice frui, & gaudere debere, perinde ac si in Capitulo generali ejusdem Hospitalis cum interventu, & de consensu, non solum Magni Magistri, Priorum, Bajulivorum, Praceptorum, ac omnium, & singulorum aliorum in eodem Capitulo quomodolibet de Jure, privilegio, consuetudine, ac alias vocem habentium, sed etiam totius Capituli, seu Consilii generalis, & Conventus ejusdem Hospitalis capitulariter congregatorum praevius debitis tractatibus, & aliis solemnitatibus ad id de Jure, vel juxta ipsius Hospitalis Statuta, consuetudines, stabilita, privilegia, & Indulta, ac alias quomodolibet requisitis servatis, & adhibitis concordata, & transacta fuissent, neque Concordiam, & Transactionem hujusmodi, minusque presentes literas ullo unquam tempore, etiam ex eo, quod generale Capitulum, Consilium, & Conventus hujusmodi, ac omnes Milites Antiani, & Fratres dictarum Linguarum, vel quicumque alii interesse habentes ad id vocati non fuerint, nec omnes illis plene consenserint, vel aliqui ex eis forsitan pro eorum praesentio interesse, vel principalium suorum expresse contradixerint, neque Tractatus, & quaecumque solemnitates, ac alia de Jure, consuetudine, vel privilegio, seu juxta Statuta, stabilita, privilegia, & Indulta Hospitalis hujusmodi, seu quorumcumque Romanorum Pontificum Praedecessorum Nostrorum, aut Nostras, vel dictae Sedis literas desuper editas, vel alias quomodolibet requisita, & in similibus necessaria intervenerint, seu etiam enormis, & enormissimae, ac totalis laesionis, vel alio quovis praetextu, causa, & occasione quantumcumque notabili, & juridica, etiam necessario exprimenda, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, vel alio quopiam defectu notari, impugnari in toto, vel in parte rescindi, retractari, annullari, invalidari, in Jus, vel controversiam revocari, ad terminos juris reduci, seu adversus illas quodcumque Juris, facti, vel gratiae remedium impetrari posse, neque sub quibusvis simili-

um, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, & aliis contrariis dispositionibus a Nobis, seu quibusvis aliis Romanis Pontificibus Praedecessoribus Nostris, ac dicta Sede, seu etiam pro tempore existentibus Magno Magistro, ac generali Consilio, Capitulo, & Conventu Hospitalis hujusmodi pro tempore emanatis, seu emanandis comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illae emanabunt, toties in pristinum, & validissimum, & eum, in quo, antequam emanarent, erant statum resitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac etiam sub Data posteriori per quoscumque interesse habentes eligenda de novo concessa fore, & esse, ac vim validi, efficacis, & onerosi contractus inter Michaellem, & Vincentium ac omnes, & singulos alios supradictos rite, & recte initi, stipulati, ac etiam utrumque jurati habere, & obtinere; sicque, & non aliter per Magnum Magistrum, Consilium, Capitulum, Conventum, & alios praedictos, nec non quoscumque Judices ordinarios, & delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate in quavis causa, & instantia judicari, & definiti debere: irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus praemissis, ac quatenus opus sit, nostra de non tollendo Jure quaesito, aliisque Apostolicis, ac in Synodalibus, Provincialibus, & Universalibus Conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, nec non d. Hospitalis etiam jramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, stabilitis, usibus, & naturis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Hospitali, ac ab eo dependentibus Prioratibus, Bajulivatis, Praeporibus, & membris, nec non Magno Magistro, Consilio, Capitulo, & Conventui praedictis, illorumque Fratribus etiam Antianis in genere, vel in specie per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores Nostris, ac Nos, & dictam Sedem etiam de consilio ejusdem S. R. E. Cardinalium ex causis tunc expressis, etiam Consistorialiter propositis, & diligenter examinatis, etiam per modum Statuti perpetui, & Ordinationis, etiam Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & aliis Decretis in genere, vel in specie etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo

Derogatio contrarium

Statuta

bo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, presentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 4. Martii 1600. An. IX.

Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 4. Martii 1600. Pont. Nostri Anno nono.

CCXX.

Ordinationes pro bono regimine Fratrum Ordinis Beatae Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum, & electione ejus Officialium.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

EX Pastoralis nostri muneris debito cunctorum Religiosorum statui prospere dirigendo salubriter intendentes, ea nostra confirmationis robore libenter communimus, quae pro eorumdem Religiosorum recto gubernio, & felici directione provide sunt ordinata, prout in Domino salubriter conspiciamus expedire.

§. 1. Nuper siquidem pro parte dilectorum filiorum Magistri Generalis, & Fratrum Ordinis Beatae Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum, per dilectum filium Fratrem Bernardum de Vargas Vicarium, & Procuratorem Generalem ejusdem Ordinis, Nobis expositum fuit, quod in Capitulo generali ipsius Ordinis mense Maio anni proxime praeteriti, in Civitate Vallis Soletana celebrato, Definitores, Praesidentes, & alii Patres ibidem intervenientes, pro bono ejusdem Ordinis, ejusque Monasteriorum, & locorum, ac personarum regimine, inter alia infra scripta statuta, ordinationes, & capitula condiderunt.

§. 2. Quod nimirum singulis annis, die festo Nativitatis Beatae Mariae Virginis, octava Septembris, universaliter in tota dicta Religione festivitas Beatae Mariae de Mercede institueretur, & maxima solemnitate cum Missa, Processione, & Concione celebraretur.

§. 3. Quod sub formali praeepto, nullus deinceps Provincialis Visitator, aut Vicarius Generalis possit distribuere per Provincias impositiones, & taxationes, nisi prius consuleret duos Definitores, & Provinciale illius Provinciae, & si aliter fieret, dicta distributio, non solveretur per domos.

§. 4. Quod nullus Provincialis, nec Visitator, sub poena suspensionis officii, possit

Bull. Rom. Tom. V. Par. II.

In Capitulo generali anni 1599. nonnulla formata sunt Constitutiones.

Festus B.M.V. de Mercede instituitur.

Distributiones non imponenda in consilio Provincialibus.

De Viatico Provinciali.

accipere pro sua visitatione, & viatico, nisi necessarium pro sumptibus, & expensis de uno Conventu ad alium.

§. 5. Quod nullus Provincialis, aut Visitator possit causas jam decidas praeteritorum Praelatorum, qui domos gubernarunt, sub alio Provinciali cognoscere, si Praelatis, & Commendatoribus gubernantibus fuit facta visitatio, & Capitulum Provinciale.

§. 6. Fuerunt abrogatae omnes exemptiones, & dispensationes super celebratione plurium Missarum ad intentionem celebrantium, quam permittunt Ordinis constitutiones.

§. 7. Quod omnibus privilegiis, & exemptionibus, quae hactenus habuerunt Magistri, & Praesentati, in quantum Magistri, & Praesentati illis frui, & potiri, juxtaque tenorem literarum a nobis in forma brevis concessarum dicto Ordini, circa ipsos Magistros, & Praesentatos, sub datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die octava Novembris millesimo quingentesimo nonagesimo quarto, deberent observari.

§. 8. Quod sub formali praeepto obedientiae, & poenis ad arbitrium Magistri generalis, deinceps nullus Provincialis quamvis esset Magister possit subscribi Magister Provincialis, nec uteretur hoc titulo in subscriptionibus literarum, & aliis provisionibus, & patentibus, sed solum hoc posset facere Magister generalis.

§. 9. Quod deinceps Prior Domus Barchinonae, quae est prima Ordinis, & Religionis caput, non solum haberet vocem in electione Magistri generalis, sed etiam illam haberet in omnibus actis, & Congregationibus Capituli generalis, & in dicto Capitulo haberet sedem post omnes Provinciales, & Vicarios Provinciales, & ante Definitores.

§. 10. Quod in virtute sanctae obedientiae, & sub poena suspensionis officiorum, Commendator quando daret subditis vestimenta, tunica, quas Hispani vocant sayas, essent ex panno, non autem de stamegna.

§. 11. Quod Commendatores, sub poena privationis officiorum non possent nominare Depositarios, sed nominarentur per vota libera ipsius Conventus.

§. 12. Quod nullus Definitor Capituli Provincialis, sub poena privationis officiorum, durante suo officio, possit esse Commendator.

§. 13. Quod Commendator alicujus domus, si per triennium foret Praelatus, non possit in futuro triennio in eadem domo recludi, bene tamen in alia, si reperiat idoneus.

§. 14. Quod Magister Generalis, Provincialis, & Visitator sub poena suspensionis officii, quando visitaverint domos Ordinis, non confirmarent praeepta, ordinationes, & mandata praeteritarum Visitatorum, per suos Praedecessores factarum, nisi eis visis.

§. 15. Quod deinceps, sub formali praeepto

bus, & Visitatoribus tribuendo.

Causae jam decise non reallumenda.

Missarum celebrationes ad intentionem definitae.

Privilegia Magistrorum, & Praesentatorum.

Subscriptio Magistri Provincialis a Provincialibus non facienda.

Locus, & Votum Prior Barchinonensis assignatum.

Tunica forma subditis a Commendatore danda.

Definitor Provincialis esse non potest Commendator.

Nec in eadem domo recludi.

Mandata praecedentium Visitatorum quomodo possint confirmari.

Qui Praefentandi admitti queant.

Libri ex Bibliotheca non extrahendi.

Prædicta statuta confirmantur.

Confirmat Clemens.

Festivitates S. Laurentii, & S. Antonii Abbatibus in ordine celebrari jubet.

cepto, ad præsentaturam, ut aliquis veniret præsentandus, non admitterentur curfus, quos non legisset in domo studiorum Ordinis, in Collegio, vel in Univerfitate ex approbatis.

§. 16. Quod in virtute sanctæ obedientiæ, & sub pœna excommunicationis majoris late sententiæ, bibliothecæ, & libri Religioforum, qui ex hac vita decederent, nullo modo venderentur, sed applicarentur domui Religionis, in qua tales Religiofi decederent, & reponerentur in Bibliotheca communi, & ex illo loco nullus liber sub eisdem pœnis extrahi posset sub pœna privationis officii Prælato extrahenti, inferiori vero extrahenti sub pœna gravioris culpæ per sex menses.

§. 17. Quod in nulla re haberent vocem Fratres Sacro Ordine non insigniti.

§. 18. Quod Religiofi de foris venientes, se coram suo Prælato præsentare deberent, ut Prælatus sciret qua revertebantur hora.

§. 19. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat dicti Magister Generalis, & Fratres cupiant statuta, & ordinationes hujusmodi pro illorum firmiori validitate confirmationis Apostolicæ robore communiri, ac alia etiam infra scripta in ipso Ordine observanda, Apostolica auctoritate statui, & ordinari: Propterea dictus Bernardus Vicarius, & Procurator Generalis Nobis humiliter supplicari fecit, ut in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 20. Nos igitur, eorumdem Magistri Generalis, & Fratrum votis, præsertim eorum Ordinis prosperam directionem concernentibus, quantum cum Domino possumus, benigne annuere volentes, atque eisdem Magistrum, necnon Vicarium, & Procuratorem Generales, ac singulares ipsius Ordinis Fratres, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, ex voto Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium super consultationibus, & negociis Episcoporum, & Regularium deputatorum, prædicta statuta, ordinationes, & capitula, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque perpetuæ, & inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui in eisdem intervenerint, supplemus.

§. 21. Præterea statuimus, & ordinamus, ut diebus festivitatum Sancti Laurentii Martiris, quo die fundatus, & Sancti Antonii Abbatis, quo die per sel. rec. Gregorium Papam IX. Prædecessorem nostrum confirmatus fuit Ordo prædictus, in fundationis, & confirmationis hujusmodi me-

moriam, festivitates hujusmodi in toto Ordine solemniter celebrentur.

§. 22. Quodque singulis annis infra hebdomadam mortuorum in toto Ordine, Anniversarium pro animabus Captivorum, qui in infidelium potestate Catholicam fidem retinentes mortui sunt, fiat.

§. 23. Quodque Magister generalis ejusdem Ordinis, pro tempore existens, nullo modo Commissarium generalem Indiarum, nisi de Sedis Apostolicæ licentia eligere, & creare valeat, & si ab eo hujusmodi electio fiat, ipso facto nulla, & irrita sit, ipsæque Magister generalis ab officio sui Generalatus suspensus existat eo ipso, & subditi officium hujusmodi procurantes, pœna gravioris culpæ, per sex menses minime relaxandæ, puniantur.

§. 24. Quodque nullus Generalis, vel Provincialis, sub pœna suspensionis ab eorum officiis, possit mittere ad visitationem aliquas domos, vel domum, seu Conventum ejusdem Ordinis, nisi Religiosum ex peritioribus ipsius Ordinis expertum, & doctum, præsertim casuum conscientia, & sacrarum literarum præstantem.

§. 25. Declaramus autem quoad ordinationem disponentem libros Religiofi decedentis extrahi non posse ex domo, in qua decesserit, intelligi debere, si obiret, & decesseret in aliquo Conventu magno, & principali, ubi Religiofi Conventuales commorari possunt, non autem si in aliquo Cœnobio, & domo exigua, ubi libri remanentes diligenter custodiri non possent, & in hujusmodi eventu solum Magistrum generalem, cum Provinciali illius Provinciae ubi sunt libri, posse illos transferre, & applicare alicui Collegio illius Provinciae, aut Conventui, in quo Religiosus defunctus professionem solemnem emisserit, si ipse Conventus fuerit principalis.

§. 26. Quocirca eisdem Magistro, & Vicario generalibus, aliisque dicti Ordinis Religiofis nunc, & pro tempore existentibus, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub pœnis in prædictis statutis, & ordinationibus contentis, per præsentem mandamus, ut omnia, & singula prædicta statuta, respective, perpetuo observent, & observari curent, & faciant.

§. 27. Quocirca venerabilibus fratribus Toletan. Hispalen. & Caesaraugustan. Archiepiscopis, per præsentem committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios præsentem literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Magistri, & Vicarii generalis, & aliorum Religioforum prædictorum, aut alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra, statuta, & ordinationes prædictas ab omnibus, ad quos spectat, & in futurum spectabit, perpetuo inviolabiliter observari. Contradictores quoscumque per censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appella-

Anniversariumque pro Captivis defunctis celebrari.

Commissarius Generalis Indiarum deputari vetat.

Qualitates in Visitatoribus requirenda.

De libris Fratrum defunctorum.

Prædicta statuta precipit observari.

Executores hujusce Constitutionis deputat.

Derogatio contrarium.

Dat. die 10 Martii 1600. An. IX.

Ex Regest. in Secr. Hyst.

Exordium.

Julius II. Univerfitem de Henares ab Archiepiscopi jurisdictione, & superioritate exemptam declaravit.

tione postposita competendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 28. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac aliis ejusdem Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Ordini, illiusque Magistro, Vicario, & fratribus prædictis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 10. Martii 1600. Pontificatus nostri Anno IX.

CCXXXI.

Confirmatio Literarum Julii II. & Julii III. Pontificum, quibus Univerfitas Studii generalis de Alcalá de Henares a quacumque jurisdictione Archiepiscopi Toletani eximitur, solique Apostolicæ Sedi subiecta declaratur.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

EX injuncto nobis desuper Apostolicæ servitutis officio iis, quæ ad majorem Studioforum quietem, & tranquillitatem, Apostolica auctoritate facta fuisse dicuntur, ut firmiora sint, libenter, cum a Nobis petitur, robur Apostolicum adicimus.

§. 1. Dudum, siquidem sel. rec. Julius Papa II. Prædecessor noster sub Datum videlicet decimo Kalendas Augusti Pontificatus sui Anno nono, supplicationibus boni mem. Francisci Tituli Sanctæ Balbinæ, Presbyteri Cardinalis Ecclesiæ Toletan. ex dispensatione Apostolica Præfatus inclinatus, tunc, & pro tempore existens Rectorum, Collegiales, Regentes, Doctores, Magistros, Licentiatos, Bachalaueros, Scholares, Cappellanos, Servitores, & Officiales Collegii per dictum Franciscum de bonis sibi a Deo collatis, ac de licentia Sedis Apostolicæ antea erecti, & dotati, in Univerfitate Studii generalis Oppidi de Alcalá de Henares Toletanæ Diocesis, ac Executores, & Conservatores eis pro tempore quomodolibet deputatos, eorumque bona quæcumque ab omni Jurisdictione, superioritate, dominio, potestate, visitatione, & correctione Archiepiscopi Toletan., & quorumcumque aliorum Ordinariorum, eorumque Vicariorum, Officialium, & cæterorum quorumcumque Judicum tunc, & pro tempore existentium, profus, penitus, & omnino exemit, & liberavit, ac sub B. Petri, & Sedis Apostolicæ protectione suscepit, illosque, & illa sibi, & successio-

ribus suis Romanis Pontificibus canonicè intrantibus, nec non dictæ Sedi dumtaxat immediate subjecit, ac exemptos, liberos, susceptos, & subiectos fore decrevit: Ita quod Archiepiscopus, & alii Locorum Ordinarii, Vicarii, Officiales, & Judices prædicti, tunc, & pro tempore existentes, per se, vel alium, seu alios in Rectorem, Collegiales, Regentes, Lectores, Doctores, Magistros, Licentiatos, Bachalaueros, Scholares, Cappellanos, Servitores, & Officiales Collegii, & Univerfittatis hujusmodi, ac Executores, & Conservatores prædictos, eorumque personas, & bona, tamquam profus exemptos, & exempta, etiam ratione delicti, contractus, domicili, seu rei, de qua ageretur, ubicumque committeretur delictum, iniretur contractus, aut res ipsa consisteret, aliquam Jurisdictionem, dominium, vel potestatem quomodolibet exercere, seu corrigere, aut apprehendere non possent: sed Rector pro tempore existens, ac Executores, & Conservatores pro tempore deputati coram Sede prædicta, aut Legatis, vel delegatis eius: Collegiales vero, Regentes, Lectores, Doctores, Magistri, Licentiat, Bachalauerei, Scholares, Cappellani, Servitores, & Officiales prædicti coram eodem Rectore pro tempore existens, dumtaxat tenerentur de justitia, tam in civilibus, quam in criminalibus, sive ageretur de crimine ex officio, vel inquisitione, aut partium accusatione, vel alias quomodolibet civiliter, vel criminaliter respondere, nec ratione delicti, vel ex alia causa in alio, quam Collegii, & Univerfittatis hujusmodi carcere mancipari possent: decernens ex tunc omnes, & singulos excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque sententias, censuras, & pœnas, ac processus, quos, & quas contra Rectorem, Collegiales, Regentes, Lectores, & Doctores, Magistros, Licentiatos, Bachalaueros, Scholares, Cappellanos, Servitores, Officiales, Executores, & Conservatores prædictos, ac bona eorum haberi, & promulgari, ac in carcerationes, quas de eis fieri, & totum, quidquid super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentari contingeret, irrita, & inania, nulliusque roboris, vel momenti existere, ac præmissis contravenientes, excommunicationis late sententiæ, a qua non nisi per Sedem, aut Rectorem hujusmodi, mortis articulo excepto, absolvi possent, ac viginti Ducatorum Cappellæ Collegii hujusmodi applicandorum, pœnam eo ipso incurere, & Scholares Collegii, & Univerfittatis hujusmodi exemptione prædicta, eo ipso, quo matriculati forent, & literarum studio operam darent, gaudere deberent.

§. 2. Et insuper statuit, & ordinavit, quod Collegium, & Univerfittas, ac Rector, Collegiales, Regentes, Lectores, Doctores, Magistri, Licentiat, Bachalauerei, & Scholares, Cappellani, Servitores, & Officiales, tunc, & pro tempore existentes, omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, ac aliis gratis, & Indultis Uni-

Eique cæteram univertitatem privilegia concessit.

Julius III. predicta confirmans commisit Nuncio Apostolico apud Regem Hispaniarum ut ratiocinans S. Sedis delegatus eandem Universitatem visitaret, & contra delinquentes procederet.

Universitatibus Studiorum generalium Parisien., & Salamantin., quomodolibet concessis, & ex tunc, ac imposterum concedendis, ac quibus illa, & earumdem Universitatum Rectores, Collegiales, Regentes, Lectores, Doctores, Magistri, Licentiatii, Bachalaurei, Scholares, Cappellani, Servitores, & Officiales de jure, vel consuetudine utebantur, potiebantur, & gaudebant, ac uti, potiri, & gaudere poterant quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere possent, ac valerent.

§. 3. Et deinde, quia occasione litis, & cause in Romana Curia inter boni mem: Joannem Tituli S. Joannis ante Portam Latinam, Presbyterum Cardinalem, tunc in humanis agentem, ac dicta Ecclesie Toletan., ex dicta dispensatione, Præfulem, sive ejus in spiritualibus Vicarios, vel Officialis generales ex una, ac Rectorem, Regentes, Doctores, Collegiales, & alias personas Universitatis hujusmodi, partibus ex altera super molestationibus exemptionum a Jurisdictione ordinaria, & aliis præmissis introductis, ac etiam occasione Motus proprii, a piæ mem: Paulo Papa III. etiam Prædecessore Nostro emanati, & sententia de super late plurima damna, & inconvenientia Reftori, & Collegialibus, & aliis supra nominatis personis Universitatis hujusmodi proveniebant, & majora provenire, ac inter eos confusionem, & scandala in dies oriri posse formidabantur, in maximum Universitatis hujusmodi, & Pauperum ibi Studentium detrimentum, rec. mem: Julius Papa III. similiter Prædecessor Noster, die 2. Julii, Pontificatus sui Anno primo, certis tunc expressis causis adductis, causam hujusmodi, ac alias quascumque inter Rectorem, & Collegiales, ac Universitatem prædictas, & boni mem: Joannem tunc existentem Archiepiscopum Toletan., de super motam, ad se avocans, & Lites hujusmodi extinguens, Rectorem, Collegiales, Regentes, Lectores, Doctores, Magistros, Licentiatos, Bachalauros, Cappellanos, Servitores, Officiales, & Scholares Collegii, & Universitatis hujusmodi, adversus concessum Motum proprium d. Pauli Prædecessoris, ac in ejus executionem, latam sententiam, nec non omnia, & singula alia inde sequuta, in pristinum, & eum, in quo Reftor, & alii prædicti, antequam Motus proprius, & illius prætextu, lata sententia, & forsitan alia tunc expressa emanassent, erant statum, & quoad prosecutionem, seu quasi exemptionis, & libertatis prædictarum restituit, reposuit, & plenarie reintegravit, nec non, juxta Julii Prædecessoris hujusmodi concessionem, exemptos, liberos, susceptos, dicta Sedi dumtaxat subiectos esse & alia tunc expressa decrevit, & declaravit, ac Motum proprium, & illius prætextu latam sententiam, ac omnia, & singula in eis contenta, exemptionem, & liberationem hujusmodi quomodolibet lædentia, & inde sequuta quæcumque revocavit, cassavit, & annullavit, nec non dicti Julii, & quorumcumque aliorum.

Romanorum Pontificum Prædecessorum Literas, Indulta, & Privilegia quæcumque Universitati, & Collegio prædictis, quomodolibet concessa, innovavit, confirmavit, & approbavit, & ne delicta Reftoris, & Collegialium, ac aliarum superius expressarum personarum Universitatis hujusmodi impunita remanerent, aut pro defectu justitiae alicui de eis quærendi relinqueretur occasio, tunc, & pro tempore existenti dicta Sedis in Regnis Hispaniarum commoranti Nuncio commisit, & mandavit, quatenus ipse, una cum pro tempore electo Visitatore Collegii hujusmodi, vel sine illo per se ipsum personaliter, quoties sibi videretur, Collegium, & Universitatem hujusmodi, Apostolica auctoritate, juxta tamen Constitutiones, & ordinationes dicti Collegii, visitaret, & contra illos, etiam per viam inquisitionis, vel investigationis, aut denunciationis, aut ex officio, aut per viam appellationis, seu requisitionis, procederet, & delinquentes, seu alias quomodolibet culpabiles repertos, corrigeret, & debita animadversione puniret, ac in eos, & contra eos, ac inter eos omnia, & singula, quæ Ordinarii Locorum in Subditos suos exercere poterant, quoad jurisdictionalia tantum exerceret, & exereretur, ac alias, prout in singulis literis dictorum Julii II. & Julii III. Prædecessorum de super confectis, quarum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso inferrentur, haberentur pro expressis, plenus continetur.

§. 4. Cum autem, sicut dilectus filius Petrus Michael Collegialis dicti Collegii, Magister in Theologia, in dicta Universitate Graduat, Presbyter ex Diocesi Calaguritana oriundus, qui nuper ad Nos, dictamque Sedem pro hoc negotio personaliter accessit, suo, & dilectorum filiorum modernorum Reftoris, & cæterorum Collegialium Collegii S. Idelphonsi, ac Universitatis hujusmodi nominibus Nobis exponi fecit, ipsi Reftor, & Collegium cupiant præmissa pro eorum firmiori subsistentia nostræ confirmationis Apostolicæ robore communiti, ideo nominibus prædicti Nobis humiliter supplicari fecit, quatenus in præmissis opportune providere, & omne obstaculum, ac rationem dubitandi circa exemptionem, & alia præmissa tollere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 5. Nos igitur singularum literarum prædictarum, ac Motus proprii, & sententia hujusmodi, ac aliorum quorumcumque de necessitate exprimentorum tenores, perinde, ac si de verbo ad verbum infererentur, etiam si de eis specialis, & individua quomodocumque requiratur mentio, præsentibus pro expressis, & totaliter insertis, ac narratis, & expositis habentes, ac Rectorem, & singulos Collegiales dicti Collegii a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, ex sententia dilectorum filiorum Nostrorum Camilli, & Laurentii Titulorum SS. Joannis, & Pauli, & S. Laurentii in Palisberna S. R. E. Presbyterorum Cardinalium Burghesi, & Blanchetti nuncupat., quibus negotium hujusmodi videntum, & examinandum, ac Nobis referendum commisimus, exemptionem, liberationem, susceptionem, ac decretum Julii II. nec non restitutionem, repositionem, & reintegrationem Julii III. Prædecessorum, & quoad præmissa, singulas Literas prædictas, ac illarum vigore omnia, & singula in eis contenta, & inde sequuta quæcumque Apostolica auctoritate, tenore præsentium, & ex certa Nostra scientia approbamus, confirmamus, & innovamus, ac ampliamus, & extendimus, illisque perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui intervenerunt in eisdem, supplemus, & nihilominus, potiori pro cautela de novo modernis, & pro tempore existentibus Reftorem, Collegiales, Regentes, Doctores, Magistros, Licentiatos, Bachalauros, Scholares, Cappellanos, Servitores, & Officiales Collegii, & Universitatis hujusmodi, ac Exequutores, & Conservatores prædictos, aliasque Universitatis, & Collegii personas quascumque quomodolibet nuncupatas, & quibuscumque nominibus censentur, eorumque bona quæcumque spiritalia, & temporalia, aut mixta, ad Collegium, & Universitatem, aut eorum singulares personas universaliter, communiter, vel singulariter, aut divisim, quomodolibet pertinen. ab omni Jurisdictione, superioritate, dominio, potestate, visitatione, & correctione Archiepiscopi Toletan., & aliorum Ordinariorum, eorumque Vicariorum, & Officialium, & cæterorum Judicum eisdem auctoritate, & tenore tam in capite, quam in membris, & tam universaliter, quam singulariter prorsus, penitus, & omnino eximimus, & liberamus, ac sub B. Petri, & Sedis Apostolicæ protectione suscipimus, illosque, & illa Nobis, & Successoribus Nostri Romanis Pontificibus canonice intrantibus, nec non dicta Sedi dumtaxat immediate subijcimus, ac exemptos, liberos, susceptos, & subiectos fore decernimus; Ita quod Archiepiscopi, & quicumque locorum Ordinarii, aut eorum, vel cuiusvis eorum Vicarii, Officiales, & Judices prædicti, per se, vel alium, seu alios, in Rectorem, aliosque prædictos, eorumque bona prædicta, aut ipsam Universitatem, Collegium, Cappellanos, Ministros, & personas prædictas, vel earum alteram, etiam ratione delicti, contractus, domicili, Beneficii Ecclesiastici, seu alterius rei, de qua agatur, ubicumque committatur delictum, iniatur contractus, aut res ipsa, seu Beneficium Ecclesiasticum consistat, aliquam jurisdictionem, dominium, vel potestatem quomodolibet exercere, seu eos, vel ea cor-

Universitas eadem a Clemente petit confirmari.

Confirmat Clemens.

rigere, aut apprehendere non possint, sed Reftor pro tempore existens, ac Exequutores, & Conservatores prædicti, coram Sede prædicta, aut Legatis, & Delegatis ejus; Collegiales vero, Regentes, & alii prædicti coram eodem Reftore dumtaxat, teneantur de justitia respondere tam in Beneficialibus, & in Civilibus, quam etiam in criminalibus, seu mixtis causis, sive agatur de crimine ex Officio, sive inquisitione, aut partis accusatione, aut alias quomodolibet civiliter, vel criminaliter respondere, nec nomine delicti, vel alia ex causa in alio, quam dicti Collegii, & Universitatis carcere mancipari possint; Quodque Collegium, & Universitas, & Reftor, alique omnes prædicti omnibus, & singulis privilegiis, aliisque immunitatibus, & gratiis hujusmodi gaudeant. Decernentes præsentibus, ac per Julium II., & Julium III. Prædecessores Nostros concessas Literas nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu, etiam ex eo, quod Archiepiscopus Toletan., aut alii Locorum Ordinarii, vel interesse in præmissis quomodolibet habent, vocati non fuerint, notari, impugnari, invalidari, aut ad terminis juris reduci, seu in jus, vel controversiam revocari posse, sed illas semper validas, & efficaces existere, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, minusque Reftorem, Collegium, Universitatem, vel aliquem ex indictis, & Nostri literis comprehensis ad verificandum aliquid ex eisdem Prædecessoribus, vel nobis narratis, aliquo modo teneri, vel obligatos esse, quia nos eos ab onere verificandi nobis, vel Prædecessoribus nostris aliquid in his, & dd. Literis narratis, relevamus, & ad aliquam verificationem minime teneri volumus, nec exemptionem, liberationem, ampliationem, & confirmationem hujusmodi in jus, vel controversiam deduci posse.

§. 6. Sicque in præmissis omnibus, & singulis, ac circa ea per quoscumque Judices Ordinarios, Delegatos, aut Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, aut Nuncios, & causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, aut definiri debere, nec non irritum, & inane decernentes, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Quocirca Venerabili Fratri Nostro Episcopo Abulensi, & dilectis filiis Abbati Collegiæ Ecclesie SS. Justi, & Pastoris dicti Oppidi de Alcalá de Henares, & Superiori, seu Priori Commendatario nuncupato S. Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum ejusdem Oppidi, & eorum cuilibet committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios faciant auctoritate nostra, præsentibus literas, & in eis contentas, quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac

Clausula.

Exequutores presentis Constitutionis designati.

ac quoties pro parte dd. Rectoris, & Collegialium fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in premissis efficacis defensionis presidio assistentes, faciant auctoritate nostra, eadem premissa, suum plenum fortiri effectum, illisque Rectores, & Regentes, Collegiales, & alios Collegii, & Universitatis hujusmodi, & omnes alios, & singulos quos premissa quomodolibet concernunt, & concernent in futurum, pacifice frui, & gaudere, nec permittant eos, aut eorum aliquem per Archiepiscopum, aut alios Episcopos, eorumque Officiales, aut Vicarios, aut alios quoscumque contra illorum formam quoquo modo molestari, impediri, aut inquietari: Contradictores quoslibet, & rebelles per interditi ab ingressu Ecclesie, & deinde suspensionis a Divinis, ac alias Censuras, & poenas Ecclesiasticas, & pecuniarias eorum arbitrio imponendas, & moderandas, & alia opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, ipsaque censuras, & poenas, quoties eis videbitur, etiam iteratis vicibus aggravando, confiso eis summarie de non tuto accessu, citationes quaslibet per editum publicum decernendo, & quatenus, & quoties inhibendum fuerit, etiam sub eisdem censuris, & poenis inhiben. invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio contrariorum

§. 8. Non obstante pie mem. Innocentii III., qua incipit *Cum Cappella*, & Innocentii IV. in Concilio generali Lugdunen. circa exemptos, qua incipit *Volentes*, quoad omnes sui partes, cum ejus innovatione nuper facta in Concilio Tridentino, qua incipit *In exemptione*, ac in ceteris generalibus, Provincialibus, vel Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & ordinationibus, nec non omnibus illis, que iisdem Prædecessores in eorum Literis prædictis voluerunt non obstat, Ecclesiarumque, in quibus Beneficia prædicta forsan fuerint, seu aliorum Locorum, seu Universitatum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, etiam si ipse Rector, Collegiales, Regentes, Lectores, Magistri, Licentiatii, Bachalarei, Scholares, Cappellani, Servitores, Officiales, aut alia persone, seu earum alter Collegii, Universitatis, aut Cappelle de illis servandis, & non impetrandis Literis Apostolicis contra ea, & de ipsis, etiam ab alio, vel aliis impetratis, aut alias quovis modo concessis non utendo per se, vel Procuratores præstiterint forsan hætenus, vel imposterum eos præstare contigerit, etiam iteratis vicibus juramentum, ac Nostra de non tollendo jure quaesito, ceterisque Cancellarie Apostolicæ Regulis editis, & pro tempore edendis, ac pie mem. Bonifacii VIII. Prædecessoris Nostri de una & Concilio generali de duabus Dietis, aliisque Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac ceteris omnibus illis, qua dictus Julius II., & Julius III. Prædecessores prædicti in suis Literis prædictis voluerunt

non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communitier, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per Literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 25. Maii 1600., Pont. Nostri Anno nono.

Dat. die 25. Maii 1600. An. IX.

Sequitur confirmatio statuti a Cardinale Joanne Salviati S. A. in Hispaniis Legato editi, quo cavetur, nequis ex Judæis, aut Saracenis oriundus in Collegio Sancti Ildephonsi de Alcalá de Henares admitti possit.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

EX debito ministerii Pastoralis officio ea, qua ad fidei Catholicæ augmentum facta fuisse dicuntur, ut firma perpetuo, & illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolico munimine roboramus.

Exordium.

§. 1. Exponi siquidem Nobis nuper fecit dilectus filius Petrus Michael Collegialis Collegii Sancti Ildephonsi Oppidi de Alcalá de Henares Toletan. Diocesis Magister in Theologia, Presbyter Calaguritan. Diocesis suo, & dilectorum filiorum Rectoris, & aliorum Collegialium dicti Collegii nominibus, quod dudum bon. mem. Joannes Sanctorum Cosmi, & Damiani Diaconus Cardinalis de Salviatis nuncupatus ad Hispaniarum, & alia Regna, & loca felicis recordationis Clementis Papæ VII. Prædecessoris nostri, & Sedis Apostolicæ de latere Legatus, statutum, & ordinationes tunc existentium Rectoris, & Collegialium, & Cappellanorum dicti Collegii per bonæ memoriæ Franciscum tituli Sanctæ Balbinæ Presbyterum Cardinalem etiam Toletan. ex concessione, & dispensatione Apostolica Præfulem fundati, & dotati, quod nullus Neophytus conversus ducens originem a Saracenis, aut Judæis, aut modo aliquo cum excommunicatis participans ex tunc deinceps perpetuis futuris temporibus in Collegialem, aut Cappellanum dicti Collegii recipi, & admitti possit, sed dumtaxat illi, qui ex quatuor lateribus ab omnibus maculis supradictis purgatissimi essent, in Collegiales, aut Cappellanos dicti Collegii admitti deberent, auctoritate Apostolica, qua in ea parteungebatur, approbavit, & confirmavit, prout in literis dicti Joannis Cardinalis desuper 13. Kalend. Februarii 1525. anno III. Pontificatus ejusdem Prædecessoris nostri datis plenius continetur.

Statutum, de quo in Rubrica.

§. 2. Quare idem Petrus nominibus prædictis Nobis humiliter fecit supplicari, quatenus statuto, & ordinationi prædictis robor Apostolicæ confirmationis adicere, aliasque in premissis opportune providere

Petitur a Clemente confirmari.

de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur tenores dictarum literarum, ac omnium, & singulorum hic de necessitate exprimendorum, presentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, ex sententia dilectorum filiorum nostrorum Camilli, & Laurentii Sanctæ Romanæ Ecclesie Cardinalium titulorum Sanctorum Joannis, & Pauli, & Sancti Laurentii in Panisperna Cardinalium Burghesii, & Blanchetti nuncupatorum, quibus hoc negotium videndum, & examinandum, ac Nobis referendum commissimus, statutum, ordinationem hujusmodi, ac omnia, & singula in dictis literis, ac statuto antea facto, quorum omnium tenores, perinde ac si de verbo ad verbum infererentur, habeantur pro expressis, contenta, & inde sequuta quacumque Apostolica auctoritate tenore presentium approbamus, & confirmamus, ac de novo concedimus, & statuimus, suppletes omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui intervenerunt in eisdem: necnon decernentes illa per dictos modernos, & pro tempore existentes dicti Collegii Rectorem, Collegiales, & Cappellanos hujusmodi perpetuo, & inviolabiliter observari debere, ac quoscumque, quacumque sint præditi dignitate, ad subiiciendum, & pro veritate perhibendum testimonium super probatione puritatis sanguinis, & aliorum prædictorum pro censuras, & poenas Ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias cogendos, & compellendos fore, ac pro tempore ad prædictas probationes conscien. & accipien. deputari, cogi, & compelli posse, censuras, & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, & reaggravando, ac auxilium brachii secularis, quatenus opus erit, invocari.

Clausula.

§. 4. Presentesque de subreptionis, vel obreptionis, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu minime impugnari, vel in controversiam, aut ad terminos juris reduci posse: sicque per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesie Cardinales, & Sac. Palatii Apostolici, & causarum Rotæ Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiti debere, necnon irritum, & inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores hujusmodi decreti designati.

§. 5. Quocirca Venerabili Fratri Episcopo Abulen., & dilectis filiis Abbati Collegiæ Ecclesie Sanctorum Iusti, & Pastoris dicti Oppidi de Alcalá de Henares, ac Superiori, seu Priori Commendatario nuncupato Domus Sanctæ Mariæ de Mercede Redemptionis Captivorum ejusdem Oppidi, ac eorum cuilibet committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quacumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Rectoris, & Collegialium dicti Collegii fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in premissis efficacis defensionis presidio assistentes, faciant auctoritate nostra premissa omnia, & singula observari: contradictores quoslibet, & rebelles, & premissis non parentes per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, ipsaque censuras, & poenas etiam iteratis vicibus aggravando, & reaggravando, invocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis.

§. 6. Non obstantibus sel. recor. Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris nostri de una, & Concilio generali de duabus dietis, dummodo quis vigore presentium ad iudicium ultra tres dietas non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non aliis dicti Collegii etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, eorum tenores presentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariorum

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 25. Maii 1600. Pontificatus nostri Anno IX.

Dat. die 25. Maii 1600. An. IX.

CCXXII.

Confirmantur privilegia omnia Universitatis Studii Generalis Ferrariensis hætenus concessa.

Ex Regell. in Secret. Brava.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

ROMANUM decet Pontificem Studiorum Generalium Universitatibus, ac Studiis, & Scholaribus benigni favoris gratiam libenter impertiri, ut illi Apostolico suffulti presidio, alacrius literarum, & bonarum artium Studiis incumbant, & ad eorumdem studiorum metam facilius valeant pervenire.

Procurium.

§. 1. Idcirco Nos Universitatem Studii Generalis Civitatis nostræ Ferrariensis, eisque Rectores, Reformatores, & Scholasticos specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & eorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interditi, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum presentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis

Confirmatio, de qua in Rubrica.

inclinati, omnia, & singula privilegia, indulta, exemptiones, facultates, concessiones, & gratias eidem Universitati Studii Generalis, eiusque Reftori, Reformato- ribus, Scholasticis, & aliis personis quibuslibet per quoscumque Rom. Pontifices Prae- decessores nostros, ac Nos, & Apostolicam Sedem, necnon Ferrariae Duces pro tempore concessa, ipsiusque Universitatis statuta, & laudabiles consuetudines, quatenus tamen licita, & honesta sint, & Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis, nec non libertati Ecclesiae, nostraeque, & Apostolicae Sedis auctoritati, debitaque obedientiae non adversentur, nec sint revocata, aut sub aliquibus revocationibus comprehensa, auctoritate Apostolica tenore praesentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque perpetuae, ac inviolabilis Aposto- licae firmitatis robur adjicimus, eaque omnia, & singula perpetuo valida, firma, & efficacia esse, & fore;

Clausula.

§.2. Sicque ab omnibus censeari, & ita per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, ubique iudicari, & definiri debe- re, ac irritum, & inane, quidquid fecus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attenti, decernimus.

Executores designati.

§.3. Quocirca Venerabili Fratri Epi- scopo Ferrariensi, ac dilectis filiis Archi- diacono, & Primicerio Ecclesiae Ferrariensis, per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, & quor- ies pro parte dictorum Reftoris, Reformato- rum, & Scholarium, aut alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter per se, vel alium publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra Universitatem, Re- fectorem, Reformatores, & Scholasticos praedictos privilegii, indultis, & gratis su- praedictis perpetuo pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eos desuper a quo- quam quavis auctoritate quomodolibet mole- stari, perturbari, vel inquietari; Contra- dictores quoscumque per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna ju- ris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit auxilio brachii saecularis.

Obstantium derogatio.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 12. Junii 1600. An. IX.

Datum Romae apud S. Petrum sub An- nulo Piscatoris die 12. Junii 1600. Pontifi- catus nostri Anno IX.

Confirmatio Moderationis, Reductionis, & Suppressionis Dationum a Cardinale Aldobrandino Civitati, & Ducatu Fer- rariensi concessarum.

Ex Regest. in Secret. brev.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Paterna nostra erga subditos nostros cha- ritas nos admonet, ut ea, quae pro ipsorum subditorum commoditate, & sub- levatione auctoritate, & mandato nostris concessa sunt, ut perpetuo firmiora subsi- stant, Apostolica confirmationis praesidio roboremus, prout in Domino salubriter conspiciamus expedire.

Exordium.

§.1. Cum itaque alias dilectus filius noster Petrus Sancti Nicolai in Carcere Diaconus Cardinalis Aldobrandinus nun- cupatus noster, secundum carnem ex fratre germano nepos, Civitatis, & Ducatus nostrorum Ferrariensis, & in universa Italia ad quoscumque Principes noster, & Apostolicae Sedis de latere Legatus, & to- tius Status Ecclesiastici, tuncque etiam exercitus Ecclesiastici Generalis superin- tendens, volens nostram, & Apostolicae Sedis erga Cives, & Populos Civitatis, & Ducatus nostrorum Ferrariensis, sub im- mediatum nostrum, & ejusdem Sedis Do- minium tunc receptos, charitatem ostende- re, auctoritate sibi per Nos attributa, di- versas Gabellas, Datas, & onera, quae an- tea in Civitate, & Ducatu praedictis exigebantur, partim in totum substulerit, & an- nullaverit, partim diminuerit modo, & forma infra scriptis, videlicet:

Card. Aldo- brandinus Fer- rariensis non nulla Datis, substituit, vel diminuit.

Moderamento, Reductione, Suppressione, & Grazie respectivamente de Dazj, & Gab- belle fatte alla Città, & Dominio di Ferrar- ra dalla Santità di Nostro Signore Cle- mente Papa VIII.

Declaratio suspensionis, moderationis &c. de quibus agit.

Esendo per la infinita provvidenza di chi mai erra, e dalla cui mano con ineffabile modo pende ogni Potestà, Regno, ed Imperio, e ragione di regnare, e si go- verna il tutto, ridotta questa nobilissima Città, Ducato, e Distretto di Ferrara sotto l'antico, e clementissimo Grembo, e Manto della sua cara Madre Santa Chiesa, tra li molti, e continui pensieri, che sono al cuore alla Santità di Nostro Signore Cle- mente Ottavo, preme oltre modo di ve- dere ben presto sollevati questi Popoli dallo smisurato peso di molte gravezze, nelle quali per lungo tempo sono stati involti, e di vederli effettivamente godere li dolci frutti di quella Santa Sede; onde rimiran- do, ancorchè di lontano con pietoso oc- chio il tutto, e rivolgendo l'animo a con- siderare lo stato, in che si trova; per buon principio, saggio, e caparra dello sviscera- to amore paterno, che porta loro, e dell' indicibile desiderio, e sollecitudine, che

tiene

tiene di giovare universalmente a tutti, l'Illustrissimo, e Reverendissimo Signore, il Signore Pietro, per la divina misericor- dia, Cardinale Aldobrandino di questa Cit- tà, e Dominio di Ferrara, ed a Principi d'Italia Legato de latere, dell' Esercito, e di tutto lo Stato Ecclesiastico Generale Soprintendente, in accrescimento della allegrezza pubblica, e privata, in questo di della felicissima Coronazione di sua Bea- titudine, Clemente di nome, e di fatti, ed in esecuzione della Sua santa mente, e pio zelo, per l'espressa facoltà, sopra ciò datale a sollevamento, contento, e conso- lazione universale, ed aumento del com- mercio, dopo avere avuta matura, e prop- orzionata considerazione al bisogno di chi comanda, ed alle forze, e spese, che occorrono alli sudditi, Sua Signoria Illu- strissima, e Reverendissima modera, riduce, & supprime, e leva di fatto le infra scri- tte gravezze, pesi, e Gabelle nel modo, che sarà qui sotto specificato, con ferma intenzione d' avere poi di tempo in tempo a ridurre il tutto sotto forma di un ben rego- lato, e felice governo a gloria di Dio, e soddisfazione di Sua Santità, ed a piena consolazione di tutti.

Le Gabelle, che si riducono.

La Gabbella della nota magna, che si riscuote di tutti li frumenti, e biade, che si vendono nella Città a 10. per cento, e se ne cava l'anno lire 69600., la quale si riduce alla metà, che sono cinque per cen- to, si viene a sgravar l'anno lire 34800.

Membro del registro, che si riscuote dieci per cento di tutti li contratti, che si fanno di case, possessioni, molini, e bar- che, lini, e lane, affittato lire 53000. l'an- no, ridotto a cinque per cento, si viene a difalcare lire 26500.

Dazio del vino a mastello, che si riscuote dieci per cento del giusto valore de' vini, che si vendono, importa lire 9400., qual si riduce per la metà a cinque per cen- to, e se ne viene a levar l'anno lire 4700.

Dazio del vino in Castellata, che pa- ga dieci per cento, se ne cava lire 9000., ridotto a cinque per cento, se ne viene a difalcare l'anno lire 4500.

Membro de' libricciuoli, che si riscuo- te a ragione di dieci per cento di tutti li marzadelli, vini, e bestiami, che vengo- no dentro la Città, e si contrattano fuori nel Distretto, qual si riduce alla metà, che sono cinque per cento, ed importa l'anno circa lire 11500.

Pesce dolce, e di mare, paga di Gab- bella, tanto per entrata, quanto per tran- sito venti per cento di quello, viene stima- to; se ne cava l'anno lire 39500., si riduce a cinque per cento quello, che entra in Ferrara, e che va per lo Stato, e per il res- to, si lascia come prima, e figurandosi, che la metà sia quello, che entri nella Cit- tà, e vada per lo Stato, si viene a difalcare l'anno lire 14813.

Del sale di Ferrara, che si vende quat- Ball. Rom. Tom. V. Par. II.

trini cinque per libra, si cava l'anno li- re 45600., quale si riduce a quattrini quat- tro, trè per la Camera, ed uno per la Com- munità, come appresso si dirà, che il det- to difalco importa l'anno lire 13240.

Membri della Gabbella grossa, e graf- sa, che si riducono, tanto all' entrare del- la Città, quanto per transito.

Pietre d'aguzzare, che pagavano 17., e mezzo per cento, si riduce a dieci per cento.

Legnami di più forte per mettere in opera, pagavano quattordici per cento, si riduce a sette.

Acquavite pagava tredici per cento, si riduce a otto.

Seme di lino, che pagava tredici per cento, si riduce a otto.

Colombina, e Pilumi pagava tredici per cento, si riduce a sei.

Marmi pagavano dieciodotto per cen- to, si riduce a dieci.

Altre Robbe, che pagano la Gabbella grossa, e grassa a ragione di tredici per cen- to, che ora si riducono tutte a sei per cen- to, tanto all' entrare della Città, quanto per transito.

- Alberi da Navilj.
- Armature.
- Altri simili lavori di ferro.
- Badili di ferro.
- Bestie d'ogni qualità, eccetto Asini.
- Canottiglia.
- Carrette.
- Carri.
- Cirume delle Api.
- Cimatura de' panni.
- Corame unto.
- Corone di pasta.
- Cremesi.
- Forconi.
- Galla.
- Garavelle.
- Gesso.
- Grana.
- Guado.
- Erbe da tingere.
- Indigo.
- Strumenti da sonare.
- Lana Pellizzarola, e filata.
- Lane filate.
- Lavori di Noce.
- Libri d'ogni forte.
- Mannare.
- Mannarini.
- Malfare.
- Merci nostrane d'ogni qualità.
- Morioni.
- Occhi di vetro da fenestre.
- Organi.
- Oricello da tingere.
- Pellicciaria selvatica.
- Quadri di Pittura.
- Risi nostrani.
- Ritratti in tela.
- Rubia da tingere.
- Salvaticini.
- Scodano da tingere.
- Scopette.